

I

(Lainsäätämismääräyksessä hyväksyttävät säädökset)

DIREKTIIVIT

NEUVOSTON DIREKTIIVI (EU) 2015/637,

annettu 20 päivänä huhtikuuta 2015,

yhteensovittamis- ja yhteistyötoimenpiteistä edustusta vailla oleville unionin kansalaisille kolmansissa maissa annettavan konsuliviranomaisten suojelun helpottamiseksi ja päätöksen 95/553/EY kumoamisesta

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 23 artiklan,

ottaa huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

ottaa huomioon Euroopan parlamentin lausunnon ⁽¹⁾,

noudattaa erityistä lainsäätämismääräystä,

sekä katsoo seuraavaa:

- (1) Unionin kansalaisuus on jäsenvaltioiden kansalaisten perustavanlaatuinen asema. Oikeus saada toisen jäsenvaltion diplomaatti- ja konsuliviranomaisilta suojelua sellaisen kolmannen maan alueella, jossa sillä jäsenvaltiolla, jonka kansalaisista on kyse, ei ole edustusta, samoin edellytyksin kuin kyseisen jäsenvaltion omat kansalaiset on yksi Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 20 artiklan 2 kohdan c alakohdassa unionin kansalaisille myönnettyistä erityisoikeuksista.
- (2) Lissabonin sopimuksessa vahvistettiin unionin kansalaisuutta ja siihen liittyviä oikeuksia. Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 23 artiklassa määrätään sellaisten direktiivien hyväksymisestä, joissa säädetään konsuliviranomaisten edustusta vailla oleville unionin kansalaisille antamaa suojelua helpottavista tarpeellisista yhteistyö- ja yhteensovittamistoimenpiteistä.
- (3) Solidaarisuus, syrjintäkielto ja ihmisoikeuksien kunnioittaminen kuuluvat arvoihin, joihin unioni perustuu; kansainvälisissä suhteissaan unionin olisi vaalittava arvojaan ja edistettävä osaltaan kansalaistensa suojelua. Edustusta vailla olevien unionin kansalaisten perusoikeus konsuliviranomaisten antamaan suojeluun samoin edellytyksin kuin omat kansalaiset, joka on vahvistettu Euroopan unionin perusoikeuskirjan, jäljempänä 'perusoikeuskirja', 46 artiklassa, on osoitus eurooppalaisesta solidaarisuudesta. Se tuo ulkoisen ulottuvuuden unionin kansalaisuuden käsitteeseen ja vahvistaa unionin identiteettiä kolmansissa maissa.
- (4) Tämän direktiivin tavoitteena on säätää konsuliviranomaisten edustusta vailla oleville unionin kansalaisille antamaa suojelua helpottavista tarpeellisista yhteistyö- ja yhteensovittamistoimenpiteistä. Tällaisten toimenpiteiden olisi lisättävä oikeusvarmuutta sekä konsuliviranomaisten välistä tehokasta yhteistyötä ja solidaarisuutta.
- (5) Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 20 artiklan 2 kohdan c alakohdan ja 23 artiklan mukaisesti jäsenvaltioiden olisi annettava konsuliviranomaisten suojelua edustusta vailla oleville kansalaisille samoin edellytyksin kuin omille kansalaisilleen. Tämä direktiivi ei vaikuta jäsenvaltioiden toimivaltaan määrätä omille kansalaisilleen annettavan suojelun ulottuvuudesta.
- (6) Tämä direktiivi ei vaikuta jäsenvaltioiden ja kolmansien maiden välisiin konsulisuhteisiin, erityisesti niiden oikeuksiin ja velvollisuuksiin, jotka johtuvat jäsenvaltioiden unionin oikeuden mukaisesti soveltamista

⁽¹⁾ Lausunto annettu 25. lokakuuta 2012 (ei vielä julkaistu virallisessa lehdessä).

kansainvälisistä tavoista ja sopimuksista, erittäinkin 24 päivänä huhtikuuta 1963 tehdystä konsulisuhteita koskevasta yleissopimuksesta, jäljempänä 'Wienin yleissopimus'. Jäsenvaltiot voivat Wienin yleissopimuksen 8 artiklan nojalla antaa konsuliviranomaisten suojelua toisen jäsenvaltion puolesta siitä asianmukaisesti ilmoitettuaan ja jollei kyseinen kolmas maa vastusta sitä. Vaikeuksia voi erityisesti esiintyä sellaisissa tilanteissa, joissa kansalaisella on myös isäntämaan kansalaisuus. Jäsenvaltioiden olisi paikallisen konsuliyhteistyön tuella toteutettava tarvittavat toimenpiteet kolmansien maiden suhteen sen varmistamiseksi, että konsuliviranomaisten suojelua voidaan kaikissa tapauksissa antaa muiden jäsenvaltioiden puolesta.

- (7) Tehokas yhteistyö ja yhteensovittaminen on välttämätöntä, kun edustusta vailla olevat kansalaiset tarvitsevat suojelua kolmansissa maissa. Kolmannessa maassa läsnä olevan avustavan jäsenvaltion ja jäsenvaltion, jonka kansalainen henkilö on, olisi tehtävä tiivistä yhteistyötä. Edustusta vailla olevia kansalaisia koskeva paikallinen konsuliyhteistyö voi olla monimutkaisempaa, sillä se edellyttää yhteensovittamista viranomaisten kanssa, joilla ei ole paikallista edustusta, tarvittaessa myös toimivaltaisten suurlähetystöjen tai konsulaattien kanssa. Olisi laadittava selkeät ja vakaat säännöt, joilla täytetään aukko, joka on seurausta siitä, ettei kansalaisen omalla jäsenvaltiolla ole maassa suurlähetystä tai konsulaattia. Nykyisiä toimenpiteitä on selvennettävä tehokkaan suojelun varmistamiseksi.
- (8) Unionin kansalaisten olisi katsottava olevan vailla edustusta kolmannessa maassa, jos sillä jäsenvaltiolla, jonka kansalainen kyseinen henkilö on, ei ole siellä suurlähetystä, konsulaattia tai kunniakonsulia. Kansalaisten olisi myös katsottava olevan vailla edustusta, jos paikallisesti perustettu suurlähetystö, konsulaatti tai kunniakonsuli ei jostakin syystä pysty tietyssä tapauksessa antamaan suojelua, jota kyseinen henkilö muutoin olisi kansallisen lain tai käytännön mukaan oikeutettu saamaan. Suurlähetystöjen ja konsulaattien olisi ilmoitettava toisilleen poikkeuksellisista olosuhteista, jotka voivat tilapäisesti vaikuttaa niiden valmiuteen antaa konsuliviranomaisten suojelua. Saavutettavuus ja läheisyys olisi myös otettava huomioon. Esimerkiksi kansalaista, joka pyytää konsuliviranomaisten suojelua tai apua toisen jäsenvaltion suurlähetystöltä tai konsulaatilta, ei tulisi ohjata edelleen sen jäsenvaltion, jonka kansalainen hän on, suurlähetystöön, konsulaattiin tai kunniakonsulin luo, jos kansalaisen ei paikallisten olosuhteiden tai resurssien puutteen vuoksi ole mahdollista päästä turvallisesti mainittuihin instansseihin, eikä näiden ole mahdollista saavuttaa häntä, sillä tavoin, että hänen olisi mahdollista saada konsuliviranomaisten antamaa suojelua. Edustuksen puuttumisen käsitettä olisi tulkittava siten, että varmistetaan edustusta vailla olevien kansalaisten oikeutta saada syrjimätöntä suojelua toisen jäsenvaltion suurlähetystöltä tai konsulaatilta koskeva tehokkuus ottaen huomioon kunkin tapauksen olosuhteet. Kansalaisten, joilla on useamman kuin yhden jäsenvaltion kansalaisuus, olisi katsottava olevan edustusta vailla, jos yhdelläkään niistä jäsenvaltioista, joiden kansalaisuus heillä on, ei ole edustusta kyseisessä kolmannessa maassa.
- (9) Jotta voidaan varmistaa Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 20 artiklan 2 kohdan c alakohdassa vahvistetun oikeuden ja perusoikeuskirjan 7 artiklassa tunnustetun yksityis- ja perhe-elämän kunnioittamista koskevan oikeuden tehokkuus ja ottaen huomioon kansallinen oikeus ja käytäntö, avustavan jäsenvaltion on mahdollisesti annettava suojelua unionin kansalaisten kolmansista maista oleville perheenjäsenille kunkin tapauksen olosuhteiden mukaan. Tämä direktiivi ei estä sitä, että niiden kuulemisten aikana, jotka olisi toteutettava ennen kuin apua annetaan, avustava jäsenvaltio ja jäsenvaltio, jonka kansalainen edustusta vailla oleva henkilö on, tarvittaessa sopivat mahdollisuudesta laajentaa apu edustusta vailla olevan unionin kansalaisen kolmannesta maasta oleviin perheenjäseniin laajemmin kuin avustavan jäsenvaltion lainsäädännössä edellytetään tai mikä on sen käytännön mukaista, ottaen mahdollisuuksien mukaan huomioon sen jäsenvaltion, jonka kansalainen edustusta vailla oleva henkilö on, tekemät pyynnöt, ja edellyttäen, että se, mistä on sovittu, täyttää unionin lainsäädännön vaatimukset. Jäsenvaltiot eivät kuitenkaan välttämättä pysty antamaan tietyntyyppistä konsuliviranomaisten suojelua, kuten tilapäisiä matkustusasiakirjoja, kolmansista maista oleville perheenjäsenille. Alaikäisiä lapsia koskevan avun osalta olisi lapsen etu otettava ensisijaisesti huomioon perusoikeuskirjan 24 artiklan mukaisesti, ja kuten 20 päivänä marraskuuta 1989 tehdystä Yhdistyneiden kansakuntien lapsen oikeuksia koskevasta yleissopimuksessa säädetään.
- (10) Edustusta vailla olevien kansalaisten olisi voitava hakea konsuliviranomaisten antamaa suojelua minkä tahansa jäsenvaltion suurlähetystöstä tai konsulaatista. Tämän ei kuitenkaan tulisi estää jäsenvaltioita ryhtymästä käytännön järjestelyihin, joiden tarkoituksena on vastuun jakaminen konsuliviranomaisten suojelun antamisesta edustusta vailla oleville kansalaisille tämän direktiivin mukaisesti. Tällaiset järjestelyt ovat kansalaisille hyödyllisiä, koska ne mahdollistavat paremmat valmiudet tehokkaan suojelun varmistamiseksi. Suojelupyynnön vastaanottavan jäsenvaltion olisi arvioitava, onko konsuliviranomaisten suojelua kyseisessä tapauksessa annettava vai voidaanko asia siirtää suurlähetystölle tai konsulaatille, joka on nimetty toimivaltaiseksi sovitun järjestelyn mukaisesti. Jäsenvaltioiden olisi ilmoitettava komissiolle ja Euroopan ulkosuhdehallinnolle kaikista tällaisista järjestelyistä, ja unionin ja jäsenvaltioiden olisi tiedotettava niistä avoimuuden varmistamiseksi edustusta vailla olevien kansalaisten osalta.
- (11) Tämän direktiivin ei tulisi estää jäsenvaltiota, jolla ei ole edustusta kolmannessa maassa, antamasta konsuliviranomaisten suojelua kansalaiselleen, esimerkiksi tarjoamalla tarvittaessa konsulipalveluja verkossa. Jäsenvaltion, jonka kansalainen edustusta vailla oleva henkilö on, olisi voitava pyytää jäsenvaltiota, josta kansalainen hakee tai saa konsuliviranomaisten antamaa suojelua, siirtämään pyyntö tai asia voidakseen itse antaa konsuliviranomaisten suojelua. Tällainen siirto ei saisi johtaa edustusta vailla olevan kansalaisen jäämiseen ilman konsuliviranomaisten antamaa suojelua.

- (12) Sen estämättä, että jäsenvaltioilla on kunniakonsulien toimivallan osalta erilaiset perinteet, nämä eivät yleensä tarjoa samaa palvelujen valikoimaa kuin suurlähetystöt tai konsulaatit. Ottaen huomioon, että kunniakonsulit täyttävät tehtävänsä usein vapaaehtoiselta pohjalta, olisi jätettävä kunkin jäsenvaltion päätettäväksi, olisiko tätä direktiiviä sovellettava sen kunniakonsuleihin. Kunniakonsulien voitaisiin edellyttää antavan konsuliviranomaisten suojelua edustusta vailla oleville kansalaisille kunkin tapauksen olosuhteiden mukaan.
- (13) Suojelupyynnöt olisi käsiteltävä, jos pyynnön esittäjät esittävät voimassa olevan unionin kansalaisen passin tai henkilötodistuksen. Konsuliviranomaisten antamaa suojelua tarvitsevilla edustusta vailla olevilla kansalaisilla ei kuitenkaan mahdollisesti ole enää hallussaan henkilöasiakirjojaan. Perustavanlaatuinen asema unionin kansalaisena annetaan suoraan unionin lainsäädännössä ja henkilöasiakirjoilla on ainoastaan toteava arvo. Jos pyynnön esittäjät eivät pysty esittämään voimassa olevia henkilöasiakirjoja, heidän olisi sen vuoksi pystyttävä todistamaan henkilöllisyytensä muulla tavoin. Tarvittaessa kyseisen henkilön henkilöllisyys voitaisiin tarkistaa kuultaessa sen jäsenvaltion viranomaisia, jonka kansalainen pyynnön esittäjä väittää olevansa. Sellaisten pyynnön esittäjän mukana olevien perheenjäsenten osalta, jotka ovat kolmannen maan kansalaisia, sen jäsenvaltion viranomaisten, jonka kansalainen pyynnön esittäjä on, olisi myös voitava auttaa avustavaa jäsenvaltiota henkilöllisyyden ja pyynnön esittäjän olevan perhesuhteen olemassaolon tarkistamisessa.
- (14) Tarvittavien yhteensovittamis- ja yhteistyötoimenpiteiden selvittämiseksi tämän direktiivin mukaisen konsuliviranomaisten antaman suojelun soveltamisala olisi täsmennettävä. Edustusta vailla oleville kansalaisille annettavan konsuliviranomaisten suojelun olisi sisällettävä avustaminen useissa tavanomaisissa tilanteissa, joissa jäsenvaltiot antavat konsuliviranomaisten suojelua omille kansalaisilleen kunkin yksittäisen tapauksen olosuhteiden mukaan, kuten pidätys tai vangitseminen, vakava onnettomuus tai vakava sairaus ja kuolema sekä hädänalaiseen asemaan joutuneiden avustaminen ja kotiuttaminen tai tilapäisten matkustusasiakirjojen myöntäminen. Koska tarvittava suojelu riippuu aina tapauksesta, konsuliviranomaisten antamaa suojelua ei tulisi rajoittaa niihin tilanteisiin, jotka on erityisesti mainittu tässä direktiivissä.
- (15) Kansalaisten toiveet olisi otettava asianmukaisesti huomioon soveltuvin osin, mukaan lukien silloin kun on kyse siitä, olisiko perheenjäsenille tai muille asiaan liittyville henkilöille ilmoitettava asiasta ja kenelle ilmoitus siinä tapauksessa tehtäisiin. Vastaavasti kuolemantapauksessa olisi otettava asianmukaisesti huomioon lähiomaisten toiveet kuolleen kansalaisen ruumista koskevista järjestelyistä. Sen jäsenvaltion, jonka kansalainen edustusta vailla oleva henkilö on, olisi oltava vastuussa tällaisesta yhteydenpidosta.
- (16) Jäsenvaltioiden viranomaisten olisi tehtävä tiivistä yhteistyötä ja yhteensovitettava toimensa toistensa kanssa sekä unionin, erityisesti komission ja Euroopan ulkosuhdehallinnon kanssa keskinäisen kunnioituksen ja solidaarisuuden hengessä. Nopean ja tehokkaan yhteistyön varmistamiseksi jäsenvaltioiden olisi annettava ja jatkuvasti päivitettävä tietoja asiaan liittyvistä yhteyspisteistä jäsenvaltioissa Euroopan ulkosuhdehallinnon suojatulla verkkosivustolla (Consular OnLine).
- (17) Kolmansissa maissa unionia edustavat unionin edustustot, jotka tiiviissä yhteistyössä jäsenvaltioiden diplomaattisten edustustojen ja konsuliedustustojen kanssa edistävät unionin kansalaisilla konsuliviranomaisten antamaan suojeluun olevan oikeuden toteutumista, kuten Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 35 artiklassa todetaan. Tällä direktiivillä tunnustetaan täysimääräisesti Euroopan ulkosuhdehallinnon ja unionin edustustojen erityisesti kriisitilanteissa neuvoston päätöksen 2010/427/EU⁽¹⁾ ja erittäinkin sen 5 artiklan 10 kohdan mukaisesti jo antama panos, ja vahvistetaan sitä edelleen.
- (18) Paikallisen yhteensovittamisen osalta olisi selvennettävä kaikkien asiaan kuuluvien toimijoiden toimivaltuuksia ja tehtäviä, jotta varmistetaan, että edustusta vailla olevat kansalaiset saavat avun, johon heillä on oikeus syrjimättömyysperiaatteen mukaisesti. Paikallisessa konsuliyhteistyössä olisi kiinnitettävä asianmukaista huomiota edustusta vailla oleviin kansalaisiin, esimerkiksi keräämällä ja säännöllisesti päivittämällä tietoja asiaan liittyvistä yhteyspisteistä ja antamalla tietoja jäsenvaltioiden paikallisille suurlähetystöille, konsulaateille ja unionin edustustoille.
- (19) Tiiviissä yhteistyössä unionin edustustojen kanssa järjestettävissä paikallisissa konsuliyhteistyökokouksissa olisi vaihdettava säännöllisesti tietoja edustusta vailla oleville kansalaisille tärkeistä asioista, kuten kansalaisten turvallisuudesta, vankilaoloista, konsuli-ilmoituksista ja konsulipalvelujen saatavuudesta sekä yhteistyöstä kriisitilanteissa. Edustettuna olevien jäsenvaltioiden olisi näissä kokouksissa tarpeen mukaan sovittava käytännön järjestelyistä sen varmistamiseksi, että edustusta vailla olevat kansalaiset saavat tehokasta suojelua. Tällainen sopiminen ei välttämättä ole tarpeen, jos esimerkiksi edustusta vailla olevien kansalaisten määrä on pieni.

⁽¹⁾ Neuvoston päätös 2010/427/EU, annettu 26 päivänä heinäkuuta 2010, Euroopan ulkosuhdehallinnon organisaatiosta ja toiminnasta (EUVL L 201, 3.8.2010, s. 30).

- (20) Selvä vastuunjako edustettuina olevien ja edustusta vailla olevien jäsenvaltioiden sekä unionin edustustojen välillä on olennaista riittävien kriisivalmiuksien ja kriisinhallinnan varmistamiseksi. Sen vuoksi kriisitilanteiden valmiussuunnittelun olisi oltava koordinoitua ja siinä olisi otettava täysimääräisesti huomioon edustusta vailla olevat kansalaiset. Jäsenvaltioiden, joilla ei ole paikallista suurlähetystöä tai konsulaattia, olisi tätä varten toimitettava paikallisten kriisintorjuntavalmiuksien puitteissa kaikki saatavilla olevat ja asiaan kuuluvat tiedot kansalaisistaan alueella. Näitä tietoja olisi tarvittaessa päivitettävä kriisitilanteessa. Toimivaltaisille suurlähetystöille ja konsulaateille sekä unionin edustustoille olisi tiedotettava, ja tarvittaessa niiden olisi osallistuttava kriisivalmiusjärjestelyihin. Näistä järjestelyistä olisi annettava tietoa edustusta vailla oleville kansalaisille. Kriisitilanteissa johtavan valtion tai yhden taikka useamman apua koordinoivan jäsenvaltion olisi sovittava yhteen edustusta vailla oleville kansalaisille annettava tuki ja käytettävissä olevien evakuoitivalmiuksien käyttö syrjimättömyysperiaatteen mukaisesti noudattaen sovittua suunnitelmaa ja ottaen huomioon tilanteen paikallisen kehittymisen.
- (21) Konsulihenkilöstön ja muiden kriisinhallinnan asiantuntijoiden yhteistoimintaa olisi parannettava, erityisesti mahdollistamalla heidän osallistumisensa monialaisiin kriisiyksikköihin, kuten yksikköihin, jotka liittyvät Euroopan ulkosuhdehallinnon kriisitoiminnan ja operatiivisen koordinoinnin sekä kriisinhallinnan rakenteisiin ja unionin pelastuspalvelumekanismiin ⁽¹⁾.
- (22) Olisi voitava pyytää unionin pelastuspalvelumekanismien tukea, jos sitä tarvitaan edustusta vailla olevien kansalaisten konsuliviranomaisten antamaa suojelua varten. Tätä tukea voisi pyytää esimerkiksi johtava valtio tai yksi taikka useampi apua koordinoiva jäsenvaltio.
- (23) Tässä direktiivissä käytetyllä termillä ”johtava valtio” tarkoitetaan yhtä tai useampaa kolmannessa maassa edustettuna olevaa jäsenvaltiota, joka vastaa tai jotka vastaavat edustusta vailla olevien kansalaisten avustustoimien yhteensovittamisesta ja johtamisesta kriisien aikana. Johtavan valtion käsitettä, sellaisena kuin se on vahvistettu asiaan kuuluvissa unionin ohjeissa ⁽²⁾, voidaan edelleen kehittää unionin oikeuden ja erityisesti tämän direktiivin mukaisesti.
- (24) Kun jäsenvaltiolle ilmoitetaan konsuliviranomaisten antamaa suojelua koskevasta pyynnöstä henkilöltä, joka väittää olevansa edustusta vailla oleva kansalainen, tai se vastaanottaa sellaisen pyynnön, sen olisi erittäin kiireellisiä tapauksia lukuun ottamatta aina otettava viipymättä yhteyttä siihen jäsenvaltioon, jonka kansalainen henkilö on, ja annettava sille kaikki asiaan liittyvät tiedot ennen avun antamista. Jäsenvaltion, jonka kansalainen henkilö on, olisi vastaavasti viipymättä annettava kaikki tapaukseen liittyvät tiedot. Tämä kuuleminen mahdollistaisi sen, että jäsenvaltio, jonka kansalainen henkilö on, voi pyytää siirtämään pyynnön tai asian voidakseen itse antaa konsuliviranomaisten suojelua. Tämän kuulemisen olisi myös annettava kyseisille jäsenvaltioille mahdollisuus vaihtaa asiaan kuuluvia tietoja esimerkiksi sen varmistamiseksi, että edustusta vailla oleva kansalainen ei käytä väärin perustein hyväkseen oikeuttaan saada Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 20 artiklan 2 kohdan c alakohdan mukaista konsuliviranomaisten suojelua. Unionin kansalaiset eivät voi väärinkäyttötapauksissa vedota tähän direktiiviin.
- (25) Keskinäinen solidaarisuus ja yhteistyö koskevat myös taloudellisia kysymyksiä. Konsuliviranomaisten suojelun antaminen omille kansalaisille taloudellisen avun muodossa on kyseisille jäsenvaltioille viimeinen keino ja mahdollista ainoastaan poikkeustapauksissa, joissa kansalaiset eivät voi saada varoja muulla tavoin, esimerkiksi rahalahetyksinä perheeltä, ystäviltä tai työnantajilta. Edustusta vailla oleville kansalaisille olisi annettava taloudellista apua samoin edellytyksin kuin avustavan jäsenvaltion kansalaisille. Edustusta vailla olevaa kansalaista olisi vaadittava allekirjoittamaan sitoumus aiheutuneiden kustannusten maksamisesta takaisin jäsenvaltiolle, jonka kansalainen hän on, edellyttäen, että samassa tilanteessa olevilta avustavan jäsenvaltion kansalaisilta olisi vaadittu kyseisten kustannusten takaisinmaksua omalle jäsenvaltiolleen. Jäsenvaltio, jonka kansalainen edustusta vailla oleva kansalainen on, voi vaatia tältä kyseisten kustannusten takaisinmaksua mahdollinen konsulimaksu mukaan luettuna.
- (26) Tällä direktiivillä olisi varmistettava kustannusten jakaminen ja korvaukset. Jos edustusta vailla olevalle kansalaiselle annetun konsuliviranomaisten suojelun yhteydessä on allekirjoitettu takaisinmaksusitoumus, jäsenvaltion, jonka kansalainen edustusta vailla oleva henkilö on, olisi korvattava aiheutuneet kustannukset avustavalle jäsenvaltiolle. Avustavan jäsenvaltion olisi päätettävä, hakeeko se korvausta aiheutuneista kustannuksista. Avustavan jäsenvaltion ja jäsenvaltion, jonka kansalainen edustusta vailla oleva henkilö on, olisi voitava sopia yksityiskohtaisista järjestelyistä korvauksen maksamiseksi tiettyjen määräaikojen puitteissa.
- (27) Edustusta vailla olevalle kansalaiselle pidätyks- tai vangitsemistapauksessa annetusta konsuliviranomaisten suojelusta voi aiheutua avustavan jäsenvaltion diplomaatti- tai konsuliviranomaisille epätavallisen korkeita matka-, majoitus- tai käännöskustannuksia kunkin tapauksen olosuhteista riippuen. Jäsenvaltiolle, jonka kansalainen edustusta vailla oleva henkilö on, olisi ilmoitettava tällaisista mahdollisista kustannuksista ennen avun antamista

⁽¹⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston päätös N:o 1313/2013/EU, annettu 17 päivänä joulukuuta 2013, unionin pelastuspalvelumekanismista (EUVL L 347, 20.12.2013, s. 924).

⁽²⁾ Euroopan unionin ohjeet konsuliasioiden johtavan valtion käsitteen käyttöön ottamiseksi (EUVL C 317, 12.12.2008, s. 6).

järjestettävien kuulemisten aikana. Avustavan jäsenvaltion olisi voitava hakea korvausta tällaisista epätavallisen korkeista kustannuksista jäsenvaltiolta, jonka kansalainen edustusta vailla oleva henkilö on. Jäsenvaltion, jonka kansalainen kyseinen henkilö on, olisi korvattava aiheutuneet kustannukset avustavalle jäsenvaltiolle. Avustavan jäsenvaltion ja jäsenvaltion, jonka kansalainen edustusta vailla oleva henkilö on, olisi voitava sopia yksityiskohtaisista järjestelyistä korvauksen maksamiseksi tiettyjen määräaikojen puitteissa. Jäsenvaltiot, joiden kansalaisia edustusta vailla olevat henkilöt ovat, eivät syrjimättömyysperiaatteen mukaan voi vaatia kansalaisiaan korvaamaan sellaisia kustannuksia, joiden takaisinmaksua ei vaadittaisi avustavan jäsenvaltion kansalaisilta.

- (28) Rahoitusmenettelyjä olisi yksinkertaistettava kriisitilanteita varten. Ottaen huomioon tällaisten tilanteiden erityispiirteet, kuten tarve auttaa nopeasti suurta määrää kansalaisia, takaisinmaksusitoumuksen ei tulisi olla edellytyksenä sille, että avustava jäsenvaltio voi hakea ja saada korvausta jäsenvaltiolta, jonka kansalainen edustusta vailla oleva henkilö on. Jäsenvaltion, jonka kansalainen edustusta vailla oleva henkilö on, olisi korvattava aiheutuneet kustannukset yhdelle tai useammalle avustavalle jäsenvaltiolle. Yhden tai useamman avustavan jäsenvaltion olisi voitava päättää, hakeeko se tai hakevatko ne korvausta aiheutuneista kustannuksista ja missä muodossa. Avustavan jäsenvaltion ja jäsenvaltion, jonka kansalainen edustusta vailla oleva henkilö on, olisi voitava sopia yksityiskohtaisista järjestelyistä korvauksen maksamiseksi tiettyjen määräaikojen puitteissa. Kriisitilanteissa, jotka vaikuttavat tai ovat voineet vaikuttaa haitallisesti huomattavaan määrään unionin kansalaisia, ja jos avustava jäsenvaltio sitä pyytää, jäsenvaltioiden, joiden kansalaisia edustusta vailla olevat henkilöt ovat, olisi korvattava kustannukset määräsuhteessa jakamalla aiheutuneet kustannukset avustettujen kansalaisten lukumäärällä.
- (29) Tätä direktiiviä olisi tarkasteltava uudelleen kolmen vuoden kuluttua siitä, kun määräaika sen saattamiselle osaksi kansallista lainsäädäntöä on päättynyt. Erityisesti mahdollista tarvetta tarkistaa rahoitusmenettelyjä riittävän vastuun jakamisen varmistamiseksi olisi arvioitava niiden tietojen pohjalta, jotka jäsenvaltioiden on määrä toimittaa direktiivin täytäntöönpanosta ja soveltamisesta käytännössä, mukaan lukien mahdolliset asiaan kuuluvat tilastot ja tapaukset. Komission olisi laadittava kertomus ja tarkasteltava mahdollisten lisätoimenpiteiden tarvetta, myös ehdottamalla tarvittaessa muutosta tähän direktiiviin, jotta unionin kansalaisten konsuliviranomaisten antamaa suojelua koskevan oikeuden käyttöä voidaan helpottaa.
- (30) Jäsenvaltioiden tämän direktiivin puitteissa suorittamaa henkilötietojen käsittelyä säännellään Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivillä 95/46/EY⁽¹⁾.
- (31) Tämän direktiivin ei tulisi vaikuttaa suotuisampiin kansallisiin säännöksiin, jos ne ovat sopusoinnussa tämän direktiivin kanssa.
- (32) Jäsenvaltiot ovat selittävistä asiakirjoista 28 päivänä syyskuuta 2011 annetun jäsenvaltioiden ja komission yhteisen poliittisen lausuman⁽²⁾ mukaisesti sitoutuneet perustelluissa tapauksissa liittämään ilmoitukseen toimenpiteistä, jotka koskevat direktiivin saattamista osaksi kansallista lainsäädäntöä, yhden tai useamman asiakirjan, joista käy ilmi direktiivin osien ja kansallisen lainsäädännön osaksi saattamiseen tarkoitettujen välineiden vastaavien osien suhde. Tämän direktiivin osalta lainsäätäjää pitää tällaisten asiakirjojen toimittamista perusteltuna.
- (33) Tällä direktiivillä pyritään edistämään perusoikeuskirjassa tunnustettua konsuliviranomaisten antamaa suojelua. Direktiivissä kunnioitetaan niitä perusoikeuksia ja noudatetaan niitä periaatteita, jotka on tunnustettu erityisesti perusoikeuskirjassa, erityisesti syrjintäkiellon periaatetta, oikeutta elämään ja henkilökohtaiseen koskemattomuuteen, oikeutta yksityis- ja perhe-elämän kunnioittamiseen, lapsen oikeuksia sekä puolustautumisoikeutta ja oikeutta oikeudenmukaiseen oikeudenkäyntiin. Tämä direktiivi olisi pantava täytäntöön näiden oikeuksien ja periaatteiden mukaisesti.
- (34) Perusoikeuskirjan sisältämän syrjintäkiellon mukaisesti jäsenvaltioiden olisi pantava tämän direktiivin säännökset täytäntöön ilman tämän direktiivin edunsaajien välistä syrjintää minkään synn perusteella, esimerkiksi sukupuolen, rodun, ihonvärin, etnisen tai yhteiskunnallisen alkuperän, geneettisten ominaisuuksien, kielen, uskonnon tai vakaumuksen, poliittisten tai muiden mielipiteiden, kansalliseen vähemmistöön kuulumisen, varallisuuden, syntyperän, vammaisuuden, iän tai sukupuolisen suuntautumisen perusteella.
- (35) Neuvostossa kokoontuneiden jäsenvaltioiden hallitusten edustajien päätös 95/553/EY⁽³⁾ olisi kumottava,

⁽¹⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 95/46/EY, annettu 24 päivänä lokakuuta 1995, yksilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä ja näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta (EYVL L 281, 23.11.1995, s. 31).

⁽²⁾ EUVL C 369, 17.12.2011, s. 14.

⁽³⁾ Neuvostossa kokoontuneiden jäsenvaltioiden hallitusten edustajien päätös 95/553/EY, tehty 19 päivänä joulukuuta 1995, diplomaatti- ja konsuliedustustojen Euroopan unionin kansalaisille antamasta suojelusta (EUVL L 314, 28.12.1995, s. 73).

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN DIREKTIIVIN:

1 LUKU

YLEISET SÄÄNNÖKSET JA SOVELTAMISALA

1 artikla

Kohde

1. Tässä direktiivissä säädetään tarpeellisista yhteensovittamis- ja yhteistyötoimenpiteistä, joilla helpotetaan unionin kansalaisten mahdollisuutta käyttää Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 20 artiklan 2 kohdan c alakohdassa vahvistettua oikeutta saada jonkin jäsenvaltion diplomaatti- ja konsuliviranomaisilta suojelua sellaisen kolmannen maan alueella, jossa sillä jäsenvaltiolla, jonka kansalaisia he itse ovat, ei ole edustusta, samoin edellytyksin kuin kyseisen valtion omat kansalaiset ottaen huomioon myös unionin edustustojen roolin tämän oikeuden täytäntöönpanon edistämisessä.

2. Tämä direktiivi ei koske jäsenvaltioiden ja kolmansien maiden välisiä konsulisuhteita.

2 artikla

Yleisperiaate

1. Jäsenvaltioiden suurlähetystöjen tai konsulaattien on annettava konsuliviranomaisten suojelua edustusta vailla oleville kansalaisille samoin edellytyksin kuin omille kansalaisilleen.

2. Jäsenvaltiot voivat päättää, että tätä direktiiviä sovelletaan kunniakonsulien antamaan konsuliviranomaisten suojeluun Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 23 artiklan mukaisesti. Jäsenvaltiot varmistavat, että edustusta vailla oleville kansalaisille ilmoitetaan asianmukaisesti tällaisista päätöksistä ja siitä, missä määrin kunniakonsuleilla on toimivalta antaa suojelua tietyssä tapauksessa.

3 artikla

Jäsenvaltion, jonka kansalaisesta on kyse, antama konsuliviranomaisen suojelu

Jäsenvaltio, jonka kansalainen edustusta vailla oleva henkilö on, voi pyytää jäsenvaltiota, josta edustusta vailla oleva kansalainen hakee tai saa konsuliviranomaisten antamaa suojelua, siirtämään edustusta vailla olevan kansalaisen pyynnön tai asian siihen jäsenvaltioon, jonka kansalainen hän on, jotta se jäsenvaltio, jonka kansalainen hän on, voi antaa konsuliviranomaisten suojelua kansallisen lainsäädäntönsä tai käytäntönsä mukaisesti. Pynnön vastaanottaneen jäsenvaltion on luovuttava asiasta heti, kun jäsenvaltio, jonka kansalaisesta on kyse, vahvistaa antavansa konsuliviranomaisten suojelua kyseessä olevalle edustusta vailla olevalle kansalaiselle.

4 artikla

Edustusta vailla olevat kansalaiset kolmansissa maissa

Tässä direktiivissä 'edustusta vailla olevilla kansalaisilla' tarkoitetaan kaikkia kansalaisia, joilla on sellaisen jäsenvaltion kansalaisuus, jolla 6 artiklassa säädetyllä tavalla ei ole edustusta kolmannessa maassa.

5 artikla

Edustusta vailla olevien kansalaisten perheenjäsenet kolmansissa maissa

Konsuliviranomaisten suojelua annetaan perheenjäsenille, jotka eivät itse ole unionin kansalaisia mutta jotka liikkuvat edustusta vailla olevien kansalaisten seurassa kolmannessa maassa, samassa määrin ja samoin edellytyksin kuin sitä annettaisiin avustavan jäsenvaltion kansalaisten perheenjäsenille, jotka eivät itse ole unionin kansalaisia, kyseisen maan kansallisen lainsäädännön tai käytännön mukaisesti.

6 artikla

Edustuksen puuttuminen

Tätä direktiiviä sovellettaessa jäsenvaltiolla ei ole edustusta kolmannessa maassa, jos sillä ei ole kyseisessä maassa pysyvää suurlähetystöä tai konsulaattia tai jos sillä ei ole siellä suurlähetystöä, konsulaattia tai kunniakonsulia, joka pystyisi tietyssä tapauksessa tosiasiaa antamaan konsuliviranomaisten suojelua.

7 artikla

Konsuliviranomaisten antaman suojelun saatavuus ja muut järjestelyt

1. Edustusta vailla olevat kansalaiset ovat oikeutettuja pyytämään suojelua minkä tahansa jäsenvaltion suurlähetystöstä tai konsulaatista.
2. Jäsenvaltio voi edustaa toista jäsenvaltiota pysyvästi, ja jäsenvaltioiden suurlähetystöt tai konsulaatit voivat tarvittaessa sopia vastuunjakoa koskevista käytännön järjestelyistä konsuliviranomaisten suojelun antamiseksi edustusta vailla oleville kansalaisille, sanotun kuitenkin rajoittamatta 2 artiklan soveltamista. Jäsenvaltioiden on ilmoitettava komissiolle ja Euroopan ulkosuhdehallinnolle tällaisista järjestelyistä, joista unionin ja jäsenvaltioiden on tiedotettava avoimuuden varmistamiseksi edustusta vailla olevien kansalaisten osalta.
3. Tapauksissa, joissa on sovittu 2 kohdan mukaisesta käytännön järjestelystä, suurlähetystön tai konsulaatin, josta edustusta vailla oleva kansalainen pyytää konsuliviranomaisten antamaa suojelua ja jota ei ole nimetty toimivaltaiseksi sovitun erityisjärjestelyn mukaisesti, on varmistettava, että kansalaisen pyyntö ohjataan edelleen asiaan kuuluvalla suurlähetystölle tai konsulaatille, ellei tämä vaarantaisi konsuliviranomaisten antamaa suojelua erityisesti tapauksissa, joissa asian kiireellisyys edellyttää pyynnön vastaanottaneelta suurlähetystöltä tai konsulaatilta välittömiä toimia.

8 artikla

Tunnistaminen

1. Konsuliviranomaisen suojelua hakevan pyynnön esittäjän on osoitettava olevansa unionin kansalainen esittämällä passi tai henkilötodistus.
2. Jos unionin kansalainen ei pysty esittämään voimassa olevaa passia tai henkilötodistusta, kansalaisuus on mahdollista todistaa muulla tavoin, tarvittaessa myös tarkistamalla asia sen jäsenvaltion diplomaatti- tai konsuliviranomaisilta, jonka kansalainen pyynnön esittäjä väittää olevansa.
3. Edellä 5 artiklassa tarkoitettujen perheenjäsenten osalta henkilöys ja perhesuhteen olemassaolo on mahdollista todistaa muulla tavoin, myös siten, että avustava jäsenvaltio tarkistaa asian sen jäsenvaltion diplomaatti- tai konsuliviranomaisilta, jonka kansalainen 1 kohdassa tarkoitettu henkilö on.

9 artikla

Avustusmuodot

Edellä 2 artiklassa tarkoitettuun konsuliviranomaisten antamaan suojeluun voi sisältyä avustaminen muun muassa seuraavissa tilanteissa:

- a) pidätys tai vangitseminen;
- b) rikoksen uhriksi joutuminen;
- c) vakava onnettomuus tai vakava sairaus;
- d) kuolema;
- e) avustaminen ja kotiuttaminen hätätilanteessa;
- f) tarve tilapäisille matkustusasiakirjoille päätöksessä 96/409/YUTP⁽¹⁾ säädetyin mukaisesti.

2 LUKU

YHTEENSOVITTAMIS- JA YHTEISTYÖTOIMENPITEET

10 artikla

Yleiset säännöt

1. Jäsenvaltioiden diplomaatti- ja konsuliviranomaisten on tehtävä keskenään ja unionin kanssa tiivistä yhteistyötä ja yhteensovitettava toimensa sen varmistamiseksi, että edustusta vailla olevat kansalaiset saavat suojelua 2 artiklan mukaisesti.

⁽¹⁾ Neuvostossa kokoontuneiden Euroopan unionin jäsenvaltioiden hallitusten edustajien päätös 96/409/YUTP, tehty 25 päivänä kesäkuuta 1996, tilapäisen matkustusasiakirjan laatimisesta (EYVL L 168, 6.7.1996, s. 4).

2. Kun jäsenvaltio vastaanottaa konsuliviranomaisten antamaa suojelua koskevan pyynnön henkilöltä, joka väittää olevansa edustusta vailla oleva kansalainen, tai sille ilmoitetaan edustusta vailla olevan kansalaisen hätätilanteesta, joka on mainittu 9 artiklan luettelossa, sen on viipymättä kuultava sen jäsenvaltion ulkoasiainministeriötä, jonka kansalainen henkilö väittää olevansa, tai tarvittaessa kyseisen jäsenvaltion toimivaltaista suurlähetystä tai konsulaattia, ja annettava sille kaikki käytettävissään olevat asiaa koskevat tiedot, myös tiedot kyseessä olevan henkilön henkilöllisyydestä, mahdollisista konsuliviranomaisten antaman suojelun kustannuksista sekä mahdollisista perheenjäsenistä, joille konsuliviranomaisten suojelua voi myös olla tarpeen antaa. Erittäin kiireellisiä tapauksia lukuun ottamatta tällainen kuuleminen on järjestettävä ennen avun antamista. Avustavan jäsenvaltion on myös helpotettava kyseisen kansalaisen ja sen jäsenvaltion viranomaisten, jonka kansalaisesta on kyse, välistä tiedonvaihtoa.
3. Jäsenvaltion, jonka kansalaisesta on kyse, on pyynnöstä annettava avustavan jäsenvaltion ulkoasiainministeriölle tai toimivaltaiselle suurlähetystölle tai konsulaatille kaikki asiaan kuuluvat tiedot kyseisestä asiasta. Se on myös vastuussa mahdollisesti tarvittavista yhteydenotoista perheenjäseniin tai muihin asiaan kuuluviin henkilöihin tai viranomaisiin.
4. Jäsenvaltioiden on ilmoitettava asianomaiset ulkoasiainministeriöiden yhteyshenkilöt Euroopan ulkosuhdehallinnolle sen suojatulla verkkosivustolla.

11 artikla

Unionin edustustojen rooli

Unionin edustustojen on tehtävä tiivistä yhteistyötä jäsenvaltioiden suurlähetystöjen ja konsulaattien kanssa ja yhteensovitettava toimensa niiden kanssa paikallisen yhteistyön ja kriisitilanteissa tehtävän yhteistyön sekä yhteensovittamisen edistämiseksi, erityisesti antamalla käytettävissä olevaa logistista tukea, mukaan lukien toimistotilat ja organisointivälineet, kuten väliaikainen majoitus konsuliedustustojen henkilöstölle ja pelastusyksiköille. Unionin edustustojen ja Euroopan ulkosuhdehallinnon päätoimipaikan on myös helpotettava tiedonvaihtoa jäsenvaltioiden suurlähetystöjen ja konsulaattien välillä sekä tarvittaessa paikallisviranomaisten kanssa. Unionin edustustojen on myös annettava yleistä tietoa avusta, johon edustusta vailla olevat kansalaiset voisivat olla oikeutettuja, erityisesti mahdollisista sovitusta käytännön järjestelyistä.

12 artikla

Paikallinen yhteistyö

Paikallisissa yhteistyökokouksissa on vaihdettava säännöllisesti tietoja edustusta vailla oleville kansalaisille olennaisista asioista. Jäsenvaltioiden on näissä kokouksissa sovittava tarvittaessa 7 artiklassa tarkoitetuista käytännön järjestelyistä sen varmistamiseksi, että edustusta vailla olevat kansalaiset saavat tosiasiallisesti suojelua kyseessä olevassa kolmannessa maassa. Jolleivät jäsenvaltiot toisin sovi, puheenjohtajana toimii jäsenvaltion edustaja tiiviissä yhteistyössä unionin edustuston kanssa.

13 artikla

Kriisivalmius ja -yhteistyö

1. Paikallisessa valmiussuunnittelussa on otettava huomioon edustusta vailla olevat kansalaiset. Kolmannessa maassa edustettuina olevien jäsenvaltioiden on sovittava valmiussuunnitelmat yhteen keskenään ja unionin edustuston kanssa sen varmistamiseksi, että edustusta vailla olevia kansalaisia avustetaan täysipainoisesti kriisitilanteissa. Toimivaltaisille suurlähetystöille ja konsulaateille on tiedotettava riittävästi kriisivalmiusjärjestelyistä ja niiden on osallistuttava niihin tarvittaessa.
2. Unionin ja jäsenvaltioiden on tehtävä kriisitilanteissa tiivistä yhteistyötä sen varmistamiseksi, että edustusta vailla olevia kansalaisia avustetaan tehokkaasti. Niiden on, mikäli mahdollista, ilmoitettava toisilleen käytettävissä olevista evakuointivalmiuksista hyvissä ajoin. Jäsenvaltiot voivat pyynnöstä saada tukea olemassa olevilta unionin tason pelastusyksiköiltä, joissa on mukana konsuliasiantuntijoita erityisesti edustusta vailla olevista jäsenvaltioista.
3. Johtava valtio tai yksi taikka useampi apua koordinoiva jäsenvaltio on vastuussa kaiken edustusta vailla oleville kansalaisille annetun tuen yhteensovittamisesta muiden asiaan liittyvien jäsenvaltioiden, unionin edustuston ja Euroopan ulkosuhdehallinnon päätoimipaikan antaman tuen kanssa. Jäsenvaltioiden on annettava johtavalle valtiolle tai apua koordinoiville jäsenvaltioille kaikki merkitykselliset tiedot niiden edustusta vailla olevista kansalaisista, jotka ovat läsnä kriisitilanteessa.

4. Johtava valtio tai edustusta vailla olevia kansalaisia koskevaa apua koordinoiva yksi tai useampi jäsenvaltio voi tarvittaessa pyytää tukea muista välineistä kuten Euroopan ulkosuhdehallinnon kriisinhallintarakenteista ja unionin pelastuspalvelumekanismista.

3 LUKU

RAHOITUSMENETTELYT

14 artikla

Yleiset säännöt

1. Edustusta vailla oleva kansalainen sitoutuu liitteessä I vahvistettua vakiolomaketta käyttäen maksamaan konsuliviranomaisten antaman suojelun kustannukset takaisin sille jäsenvaltiolle, jonka kansalainen hän on, samoin edellytyksin kuin avustavan jäsenvaltion kansalaiset. Edustusta vailla olevaa kansalaista vaaditaan sitoutumaan ainoastaan sellaisten kustannusten takaisinmaksuun, jotka avustavan jäsenvaltion kansalaiset joutuisivat maksamaan samoin edellytyksin.

2. Avustava jäsenvaltio voi pyytää korvausta 1 kohdassa tarkoitetuista kustannuksista siltä jäsenvaltiolta, jonka kansalainen edustusta vailla oleva henkilö on, käyttäen liitteessä II olevaa vakiolomaketta. Jäsenvaltion, jonka kansalainen edustusta vailla oleva henkilö on, on korvattava nämä kustannukset kohtuullisessa ajassa, joka on enintään 12 kuukautta. Jäsenvaltio, jonka kansalainen edustusta vailla oleva henkilö on, voi pyytää edustusta vailla oleva kansalaista korvaamaan tällaiset kustannukset.

3. Jos edustusta vailla olevalle kansalaiselle pidätys- tai vangitsemistapauksessa annetusta konsuliviranomaisten suojelusta aiheutuu diplomaatti- tai konsuliviranomaisille epätavallisen korkeita mutta olennaisia ja perusteltuja matka-, majoitus- tai käännöskustannuksia, avustava jäsenvaltio voi pyytää tällaisista kustannuksista korvausta jäsenvaltiolta, jonka kansalainen edustusta vailla oleva henkilö on, ja sen on korvattava kustannukset kohtuullisessa ajassa, joka on enintään 12 kuukautta.

15 artikla

Yksinkertaistettu menettely kriisitilanteissa

1. Avustavan jäsenvaltion on kriisitilanteissa esitettävä kaikesta edustusta vailla olevalle kansalaiselle annetusta tuesta aiheutuneita kustannuksia koskevat mahdolliset korvauspyynnöt sen jäsenvaltion ulkoministeriölle, jonka kansalainen edustusta vailla oleva henkilö on. Avustava jäsenvaltio voi pyytää korvausta, vaikka edustusta vailla oleva kansalainen ei olisi allekirjoittanut takaisinmaksusitoumusta 14 artiklan 1 kohdan mukaisesti. Tämä ei estä sitä jäsenvaltiota, jonka kansalainen edustusta vailla oleva henkilö on, vaatimasta takaisinmaksua kyseiseltä edustusta vailla olevalta kansalaiselta kansallisten sääntöjen perusteella.

2. Avustava jäsenvaltio voi pyytää jäsenvaltiota, jonka kansalainen edustusta vailla oleva henkilö on, korvaamaan tällaiset kustannukset määräsuhteessa siten, että todellisten aiheutuneiden kustannusten koko määrä jaetaan avustettujen kansalaisten lukumäärällä.

3. Jos avustava jäsenvaltio on saanut avustuksen tarjoamiseen taloudellista tukea unionin pelastuspalvelumekanismista, sen jäsenvaltion, jonka kansalainen edustusta vailla oleva henkilö on, maksama osuus määritetään sen jälkeen, kun summasta on vähennetty unionin osuus.

4 LUKU

LOPPUSÄÄNNÖKSET

16 artikla

Suotuisampi kohtelu

Jäsenvaltiot voivat ottaa käyttöön tämän direktiivin säännöksiä suotuisampia säännöksiä tai säilyttää sellaiset, jos ne ovat sopusoinnussa tämän direktiivin kanssa.

17 artikla

Saattaminen osaksi kansallista lainsäädäntöä

1. Jäsenvaltioiden on saatettava tämän direktiivin noudattamisen edellyttämät lait, asetukset ja hallinnolliset määräykset voimaan viimeistään 1 päivänä toukokuuta 2018.

Näissä jäsenvaltioiden antamissa säädöksissä on viitattava tähän direktiiviin tai niihin on liitettävä tällainen viittaus, kun ne virallisesti julkaistaan. Jäsenvaltioiden on säädettävä siitä, miten viittaukset tehdään.

2. Jäsenvaltioiden on toimitettava tässä direktiivissä tarkoitetuista kysymyksistä antamansa keskeiset kansalliset säännökset kirjallisina komissiolle.

18 artikla

Kumoaminen

Kumotaan päätös 95/553/EY 1 päivästä toukokuuta 2018.

19 artikla

Raportointi, arviointi ja tarkistaminen

1. Jäsenvaltioiden on toimitettava komissiolle kaikki asiaankuuluvat tiedot tämän direktiivin täytäntöönpanosta ja soveltamisesta. Toimitettujen tietojen perusteella komissio antaa Euroopan parlamentille ja neuvostolle kertomuksen tämän direktiivin täytäntöönpanosta ja soveltamisesta viimeistään 1 päivänä toukokuuta 2021.

2. Edellä 1 kohdassa tarkoitettussa kertomuksessa komissio arvioi tämän direktiivin toimintaa ja tarkastelee lisätoimenpiteiden tarvetta, myös ehdottamalla tarvittaessa muutoksia tämän direktiivin mukauttamiseksi, jotta konsuliviranomaisten antamaa suojelua koskevan unionin kansalaisten oikeuden käyttöä voidaan edelleen helpottaa.

20 artikla

Voimaantulo

Tämä direktiivi tulee voimaan kahdentenakymmenentenä päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

21 artikla

Osoitus

Tämä direktiivi on osoitettu kaikille jäsenvaltioille.

Tehty Luxemburgissa 20 päivänä huhtikuuta 2015.

Neuvoston puolesta

Puheenjohtaja

F. MOGHERINI

LIITE I

A. Konsuliviranomaisten antaman suojelun kustannuksia koskevan takaisinmaksusitoumuksen malli taloudellisen avustuksen osalta

KONSULIVIRANOMAISTEN ANTAMAN SUOJELUN KUSTANNUKSIA KOSKEVA TAKAISINMAKSUSITOUMUS
(TALOUELLINEN AVUSTUS) – (direktiivin (EU) 2015/637 14 artiklan 1 kohta)

Minä, (herra/rouva) (koko nimi suuraakkosin)

.....
passin numero: myöntämispaikka:

ilmoitan täten saaneeni n

..... ssa sijaitsevalta suurlähetystöltä/konsulaatilta

yhteensä

ennakkomaksuna varten

..... (summaan sisältyy mahdollinen konsulimaksu)

ja/tai sitoudun vaadittaessa maksamaan takaisin n [jäsenvaltio, jonka kansalaisesta on kyse] ulkoministeriölle/hallitukselle

kyseisen jäsenvaltion kansallisen lainsäädännön mukaisesti kyseisen summan tai kaikki minun puolestani suoritettut tai minulle ennakkona suoritettut maksut, mukaan lukien mukanani seuraavan perheeni jäsenen (jäsenen) aiheuttamat kustannukset, n (valuutta) määräisenä

ennakkomaksun myöntämispäivän tai kustannusten maksupäivän vaihtokurssin mukaan.

Osoitteeni (*) (suuraakkosin)

.....

.....

(maa)

PÄIVÄYS ALLEKIRJOITUS

(*) Jos vakituista osoitetta ei ole, on ilmoitettava muu osoite yhteydenottoja varten.

B. Konsuliviranomaisten antaman suojelun kustannuksia koskevan takaisinmaksusitoumuksen malli kotiuttamisen osalta

KONSULIVIRANOMAISTEN ANTAMAN SUOJELUN KUSTANNUKSIA KOSKEVA TAKAISINMAKSUSITOUMUS
(KOTIUTTAMINEN) – (direktiivin (EU) 2015/637 14 artiklan 1 kohta)

Minä, (herra/rouva) (koko nimi suuraakkosin)

.....
syntymäpaikka- ja maa:

syntymäaika:

passin numero: myöntämispaikka:

myöntämispäivä: ja henkilökortin numero:

sekä sosiaaliturvatunnus ja toimivaltainen viranomainen (tarvittaessa)

.....

sitoudun täten maksamaan vaadittaessa takaisin n hallitukselle

..... kyseisen jäsenvaltion kansallisen lainsäädännön mukaisesti n hallituksen ssa olevan konsulivirkamiehen

minun ja mukanani seuraavien perheenjäsenteni kotiuttamista varten

tai sen yhteydessä minun puolestani suorittamat tai minulle ennakkona suoritettut maksut ja maksamaan kaikki tähän kotiuttamiseen liittyvät konsulimaksut.

Nämä maksut sisältävät:

i) (*) Matkakulut

Oleskelukulut

Muut kustannukset

VÄHENNETÄÄN itse suorittamani summa

KONSULIMAKSUT:

Kotiuttamismaksu

Palvelumaksut

Passimaksut/kiireellisyysmaksut

(... tuntia .../tunti)

ii) (*) Minun ja mukanani seuraavien perheenjäsenteni kotiuttamista varten tai sen yhteydessä minulle suoritettavat summat, joiden määrä ei ole tiedossa tätä takaisinmaksusitoumusta allekirjoitettaessa.

Osoitteeni (**) (suuraakkosin) (maan nimi mainittava) on seuraava:

.....

.....

PÄIVÄYS ALLEKIRJOITUS

(*) Tarpeeton yliviivataan: Konsuliviranomaisen ja pyynnön esittäjän on parafoitava jokainen yliviivaus marginaaliin.

(**) Jos vakituista osoitetta ei ole, on ilmoitettava muu osoite yhteydenottoja varten.

LIITE II

Korvauspyyntölomakkeen malli

KORVAUSPYYNTÖLOMAKE (direktiivin (EU) 2015/637 14 artiklan 2 ja 3 kohta)

1. Pyyntöä esittävän jäsenvaltion suurlähetystö tai konsulaatti
2. Jäsenvaltion, jonka kansalainen avustettu henkilö on, toimivaltainen suurlähetystö tai konsulaatti tai ulkoministeriö
3. Tapahtuman kuvaus
(päivämäärä, paikka)
4. Avustettua kansalaista tai avustettuja kansalaisia koskevat tiedot (erillisenä liitteenä)

Koko nimi	Syntymäpaikka ja -aika	Matkustusasiakirjan nimi ja numero	Annetun avun muoto	Kustannukset
-----------	---------------------------	---------------------------------------	--------------------	--------------

5. Kustannukset yhteensä
6. Pankkitili korvauksen maksamista varten
7. Liite: takaisinmaksusitoumus (tarvittaessa)
